

Novice.

— **Intronizacija novega zagrebškega nadškofa** prevz. dr. Juraja Posiloviča se je vršila dne 7. in 8. julija t. l. najsijajneje v hrvatski prestolici. Vse mesto odelo se je v praznično obleko, da dostojno vsprejme svojega vrhovnega dušnega pastirja. Na kolodvoru je pozdravil nadškofa župan Mošinsky, pevska društva pa so skupno zapela „Liepa naša domovina“, nebrojna množica naroda pa mu je klicala prisrčni „živio“. Nadškof se je na prelepem pozdravu zahvalil. Mej špalirjem zagrebških društev in meščanstva pomikal se je sprevod z novim nadškofom v mesto. Pred stolno cerkvijo je pozdravil nadpastirja vikar Gugler v imenu duhovščine. Novega nadškofa spremljanega od prevz. škofa Strossmayerja in nadškofa dr. Stadlerja, je na vsem sprevodu nebrojni narod srčno pozdravljalo. Po cerkvenih obredih v stolni cerkvi podal se je sprevod v nadškofovsko palačo. Zvečer priredili so meščanje, korporacije in društva novemu nadškofu velikansko bakljado in serenado. V nedeljo dne 8. julija dopoldne vršila se je v stolni cerkvi slovesna intronizacija, kateri so prisostovali razni civilni dostojanstveniki in nebrojno pobožnega ljudstva.

— **»Slavčeva« desetletnica.** Dne 7. in 8. julija t. l. praznovalo je slov. del. pevska društvo „Slavec“ v Ljubljani slovensim načinom desetletnico svojega obstanka. Le žal, da se lepa slavnost vsled slabega vremena ni mogla tako završiti, kakor bi se sicer bila. Koncert, ki se je vršil dne 7. julija zvečer v dež. gledišči je vspel prav lepo. Solista: Noli in Meden sta žela obilo pohvale, istotako močni zbor „Slavca“. Dne 8. julija udeležila so se vsa k slavnosti došla društva sv. maše, ob 1/2 9. uri v Št. Jakobski župni cerkvi. Ob 1/2 11 uri vršil se je po mestu slavnostni sprevod, katerega so se z godbo na čelu udeležila nastopna društva po deputaciji ali pa korporativno: 1. Dolenjski Sokol, 2. Ljubljanski Sokol z zastavo, 3. Pevsko društvo „Sloboda“ iz Zagreba z zastavo, 4. Pevsko društvo „Sloga“ iz Siska z zastavo, 5. Slovansko pevska društvo v Trstu, 6. Pevsko društvo „Nabrežina“, 7. Slov. pevska društvo v Ptuj, 8. Bralno društvo na Bledu, 9. čitalnica v Kamniku z zastavo, 10. Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku z zastavo, 11. Pevsko društvo v Litiji, 12. Dolenjsko pevska društvo v Novem mestu, 13. Čitalnica v Postojni, 14. čitalnica v Spodnji Šiški z zastavo, 15. Bralno društvo v Železnikih z zastavo, 16. Glasbena Matica v Ljubljani, 17. Pevsko društvo „Ljubljana“, 18. Pevsko društvo „Slavec“ z zastavo. Po ulicah obilo zbrano občinstvo je navdušeno pozdravljalo sprevod, ki se je pred mestno hišo došel ustavil. Tu so pričakovale narodne dame z gospo dr. Tavčarjevo na čelu, da pozdravijo čestite goste. Gospa dr. Tavčarjeva pripne s primernim nagovorom krasne trakove na „Slavčev“ zastavo, domoljubne dame pa so ovenčale ostale zastave z lipovimi vencami. Predsednik „Slavca“ se rodoljubnim damam iskreno zahvali na lepem daru in jim zakliče prisrčni živio, ki je našel krepek odmev pri navzočih. „Slavec“ na to zapoje pesem „Naša zastava“, na kar se je pričel sprevod nadalje pomikati. Povsod, kjer je sprevod šel, bil je burno pozdravljen in iz oken sipale so dame šopke in cvetice. Po sprevodu bilo je slavnostno zborovanje v redutni dvorani. Pri tem zborovanju položil se je temelj zavezi slovenskih pevskih društev. V pripravljani odbor, ki naj izdela načrt, pravil so bili izvoljeni gg.: koncertni mojster Hubad, prof. Štritof, dr. Hudnik, Dražil predsednik „Slavca“ in Gutnik predsednik „Ljubljane“. V ožjem slavnostnem zborovanju „Slavca“ imenovani so bili častnim članom „Slavca“ gg.: Ant. Foerster, dr. B. Ipavić, Fr. S. Vilhar in baron Winkler. — Skupnega obeda pri Virantu udeležilo se je čez 150 oseb. Pri obedu vrstile so se lepe napitnice, posebno bratom Hrvatom in vrlim Nabrežincem, ki so v tolikem številu došli, bilo jih je 50, se je pridno nazdravljalo. Velika

vrtna veselica pri Koslerji se ni mogla vršiti, ker je pričelo deževati. Uprizoril se je v nadomestilo tega v redutni dvorani tekmovalni koncert, pri katerem so nastopala posamna pevska društva. Vrtna veselica pri Koslerji vrši se sedaj v nedeljo dne 15. t. m. — V ponedeljek izleteli so Hrvatje in ž njimi več Ljubljancev na divni naš Bled. Na večer priredila so pa pevska društva „Sloboda“ iz Zagreba in „Sloga“ iz Siska ter „Slavec“ pokroviteljici cele slavnosti gosp. dr. Tavčarjevi serenado. Lepo slavnost, zapiše si lahko pevska društvo „Slavec“ z zlatimi črkami v svojo kroniko.

— **Ustanove.** Deželni odbor kranjski je sklenil ustanoviti več ustanov za učence na oddelku za pletenje košaric, ki se bode ustanovil na ljubljanski strokovni šoli za lesno obrt. Za učence iz Kroke in Kamnegorice se bodo ustanovile še posebne ustanove.

— **Sklep šolskega leta.** Na mestnem slovenskem otroškem vrteci bode sklep tekočega šolskega leta v ponedeljek dne 16. julija t. l. s sv. mašo v farni cerkvi sv. Petra ob polosmi uri zjutraj.

— **Iz Železnikov.** (Javna zahvala.) Tukajšnji rojak, visokorodni gosp. Ant. Globočnik pl. Sorodolski, vitez c. k. Franc Jožefovega reda, c. k. umirovljeni vladni svetnik, državni poslanec itd. bil je tako dober, podariti tukajšnji šolski knjižnici (oddelek za učitelja) jako dragoceni dar: 114 slovenskih, 52 nemških, skupaj 166 knjig in brošur raznovrstnega in poučnega in zabavnega obsega, ter 14 slovenskih zemljevidov. Takega znamenitega daru se ne veseli le krajni šol. svet, ampak veseliti se ga bo zamogel vsak učitelj, ki bo tukaj služboval, ker ne bo mu manjkalo doma dušne hrane, pouka in zabave. Sveta dolžnost nas toraj veže, izreči s temi vrsticami visokorodnemu gospodu rojaku in dobrotniku najtoplejšo, najprisrčnejšo zahvalo.

Kr. šol. svet Železniki 6. julija 1894.

Jos. Levičnik, učitelj in načelnik kr. šol. sveta.

— **Otvoritev električne razsvetljave v Škofji Loki** hočejo slovesno praznovati dne 5. avgusta t. l.

— **Kresov na čast sv. Cirilu in Metodu** žgalo se je tudi letos prav veliko. V ljubljanski okolici videl se je najlepši veliki kres, ki je gorel na Jančem. S Koroškega se javlja, da je ondi gorelo čez 200 kresov. Tudi na Spod. Štajarskem, v Istri in drugod so se žgali v čast slov. blagovestnikoma kresovi.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je od 25. maja do 28. junija prejela te-le darove: Prvomestnik moške podružnice v Starem trgu pri Ložu g. Franjo Peče je podaril velik zavoj knjig; prerojena „Mariborska podružnica“ nam je poslala 205 gld. in sicer 100 gld. pokroviteljine g. veleposestnika in zdravnika Feliksa Ferka in 105 gld. udnine in darov: večje vsote so darovali: preč. g. kanonik dr. Ivan Križanič 12 gld., g. dr. Jernej Glančnik 10 gld., preč. g. zlatomašnik Jožef Muršič v Gradei in dva neimenovana narodnjaka po 5 gld., ranji preč. g. stolni dekan Fr. Kosar, preč. g. kanonik L. Herg, preč. g. semeniški ravnatelj K. Hribovšek; čč. gg. kateheta Jožef Zagajšek in Jakob Kavčič, g. B. Jentl po 2 gld. itd. slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ je poslalo devetnajsto zbirko kronin darov v znesku 135 gld. 15 kr.; za višje vzore vedno vzgledno delavne „Litijske in Šmartinske Slovenke“ so nas razveselile s 5. pokroviteljino v znesku 100 gld., peta zastopnica jim bode gdč. učiteljica Kristina Demšarjeva, rajni svečar in posestnik v Ljubljani g. Josip Bernard je družbi volil 100 gld. Po vč. g. župniku K. Miklavčiču so darovali: vč. g. A. Petek, župnik pri sv. Križi pri Litiji, in vč. g. Ign. Šalehar župnik v Dolih, po 10 gld., č. g. kapelan Alojzij Kreiner, č. g. kapelan Franc Juvan, g. nadučitelj Janko Jeglič; g. nadučitelj I. Perko in gdč. učiteljica Amalija Tomc po 1 gld.; g. Zalika Miklavčič 10 gld.; drugi domoljubi 1 gld. 80 kr. skupaj 36 gld. 80 kr. Dalje so nam še naklonili: sl. hranilnica in posojilnica v Velikovci za 1894 l. 30 gld.;

sl. ormoška posojilnica za 1894. l. 15 gld.; sl. upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru 25 K., ki so jih zložili čč. gg. duhovniki zbrani p i dekanijski konferenciji v Kozjem; vč. g. Fr. Muhl. župnik v Št Lipši pri Dobrlavesi, 23 K. nabranih pri vmeščeni vč. g. župnika Štefana Bayer; čč. gg. duhovniki tinjske dekanije in gostje iz sosednje dekanije, zbrani 18. t. m. na konferenciji v Grabštanju 20 K. 40 h; vč. Ptujski gospodje po č. g. kapelanu Andreju Plečnik 20 K.; g. J. Stritar. prof. na Dunaji 10 gld.; sl. obrtno pomožno društvo v Ljubljani vsakoletni dar 10 gld.; vč. g. J. Černko, župnik v Vuhredi in denarničar tamošnje podružnice poleg doposlane udnine še 7 gld. 62 kr. nabranih v nabiralnici g. marenberškega beležnika; g. Fran Jakopič, veletržec in hišni posestnik v Ljubljani, 5 gld.; g. dr. Friderik Ploj c. kr. podtajnik v finančnem ministerstvu, 2 K. in g. Franjo Strašek notar v Loži, 2 K. Za slovensko šolo v Velikovci smo prejeli 40 zlatih kron z napisom: Neimenovani štiridesetletnik daruje o kresu 1894. l. štirideset zlatih kron zlati družbi sv. Cirila in Metoda za velikovško šolo. Sl. hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah je darovala za prepotrebno velikovško šolo 50 gld. ne 5 gld., kakor se je po tiskovni pomoti poročalo v enem časniku. — Spomin sv. Cirila in Metoda častimo najlepše, če nadaljujemo delo slovenskih apostolov. Zahvaljujoč se letos ob imendanu sv. bratov požrtovalnim in naklonjenim domorodcem in, ozirajoč se na te današnje darove, zlasti slovenski duhovščini, ter priporočajoč se daljni vsestranski naklonjenosti, imamo tolažilno zavest, da viši naša družba delo blagovestnikov, ker je ohranila že tisoče slovenske dece veri in domovini.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Slovensko planinsko društvo otvorilo bo slovesnim načinom dne 15. t. m. prvo slovensko planinsko kočjo na Črni prsti nad Bohinjem. V predvečer zažgal se bo pri koči kres in umetni ogenj, zjutraj na vse zgodaj je odhod na vrh Črne prsti, ob 9. uri dopold. pa je slovesna otvoritev kočje.

— Strela je ubila v Trnju na Pivki čvrstega fanta J. Vodopivca, dne 8. julija t. l. Vedril je v družbi še treh drugih pod streškom neke hiše. Kar je udarila strela v to hišo, druge je le omamila, Vodopivca pa je ubila, katerega v kljub nagli pomoči ni bilo moč več oživeti.

— Nesreča. Osemnajstletni J. Dime, posestnikov sin iz Trzina, peljal je dne 4. t. m. s konji drva iz gozda. Pri tej priliki, pa je tako nesrečno prišel pod kolesa, da mu je strlo prsi in da je revež še isti dan umrl.

Anarhisti.

Po vsej Evropi se je začela borba proti anarhizmu. Policija ima polno dela. Posebno so pa na Francoskem jako delavni. Po vseh mestih zapirajo anarhiste in preiskujejo njih stanovanja. Tako so jih zaprli že več stotin, tudi našli več anarhističnih pisem. Največjo pozornost seveda obračajo Caserriovim tovarišem. Kdor je kje poslednje čase ž njim občeval, gotovo so ga že deli v ječo. Ne le po Francoskem, temveč tudi v Italiji in Španiji so že zaprli več ljudij, o katerih se trdi, da so bili v zvezi Caserriom.

V Marselju je neki vojak izpovedal v ječi, da ve za Caserriove zarotnike. Povedal je več oseb, katere so res zaprli, ali zaradi tega stvar ni jasnejša postala, ker se dvomi, da bi bil vojak resnico izpovedal. Naloga policije je težka. Prigodi se dostikrat, da jo kak anarhist nalaže, da jo tako zapelje.

Bila je tudi preiskava pri Caserriovi materi pri Milanu. Pobrli so vsa pisma, ki jih je pisal Carnotov morilec. Poslednje pismo je s februarja, v katerem prosi matere za denar. Poslala mu je tedaj 80 lir. Mej papirji našli so tudi Caserriovo fotografijo. Dognalo se je tudi, da je Caserriova rodbina malo slaboumna. Njegov oče je bil božjasten, strije mu je umrl v blaznici in teta njegova je tudi že dve leti v blaznici. Pravda proti Caserriu začne se v ponedeljek.

Morilca Bandijevega v Livornu baje ve policija, ali ga še ni dobila. Neki znan anarhist Luchessni je tedaj izginil. Policijsti se nadejajo, da ga dobe, ali seveda ni gotovo. Morda bode tako kot je z znanim Pavl. Reclusom. O poslednjem se splošno misli, da je glavni vodja anarhistov, ali policija nič ne ve, kje je sedaj. Po Vaillantovem atentatu je izginil. Reclus je izobražen mož, inženjer, je torej jako nevaren, ko se je pridružil anarhistom.

Tudi v Avstriji že imamo anarhiste. Minole dni je v Plznu se razletelo več dinamita pred neko veliko gostilno, ko je bilo ravno na vrtu zbranih več ljudij. Dve osebi so lahko, jedna težko ranjena. Okna so se razletela pri gostilnici in vseh sosednih hišah. Dinamit je bil menda ukraden v sosednem rudniku, ali storilca dosedaj niso mogli izvedeti.

Državniki si sedaj glave belijo, kako bi zatrli anarhizem. V Italiji sklenili so zakon, ki določuje hude kazni za vse, pri katerih bi našli razstrelila. Vpeljali bodo tudi postavo, da se sme vsaki sumljivi osebi odkazati kraj, kje naj prebiva, naj se ji tudi nobena krivda dokazati ne more. Podobno uredbo imajo v Rusiji. Rusom se je to že večkrat očitalo, ali sedaj pa začenjajo posnemati v Zapadni Evropi ruske državne uredbe.

Na Francoskem se določijo hude kazni za proslavljanje anarhizma po časopisih in se celo prepove poročati o anarhističnih pravadah, ker mislijo, da se ljudstvo nalezje anarhizma, ako čitajo poročila o anarhističnih pravadah. Preosnovati mislijo vso policijo in jo podrediti jednemu policijskemu ravnatelju. Sedaj v francoski policiji manjka potrebne jednotnosti, prave zveze ni mej policijoraznih krajev. V bodoče se bode pa ves policijski aparat vodil neposredno iz Pariza.

Štrajk v Ameriki.

Skoro neverojetna se zde kacemu Evropeu poročila, ki prihajajo o štrajkih v Ameriki. Začeli so štrajkati po ameriških železnicah delavci in nekateri uradniki. Tukaj pa moramo omeniti, da v Ameriki ni tako določna meja mej uradnikom in delavcem kakor pri nas, bodi si glede na plačo, bodi si glede na socialno stopinjo. Tudi se vedno dogajajo slučajji, da sposobni delavci postajo uradniki, pa tudi ni v Ameriki niti kaj redkega, niti kaj sramotnega, ako uradnik, ki zgubi svojo službo, zopet pojde za delavca. Za to pa je lažje mogoče, da v Ameriki uradnik in delavec vzajemno postopata.

Štrajk se je razširil zlasti po zapadnih državah.